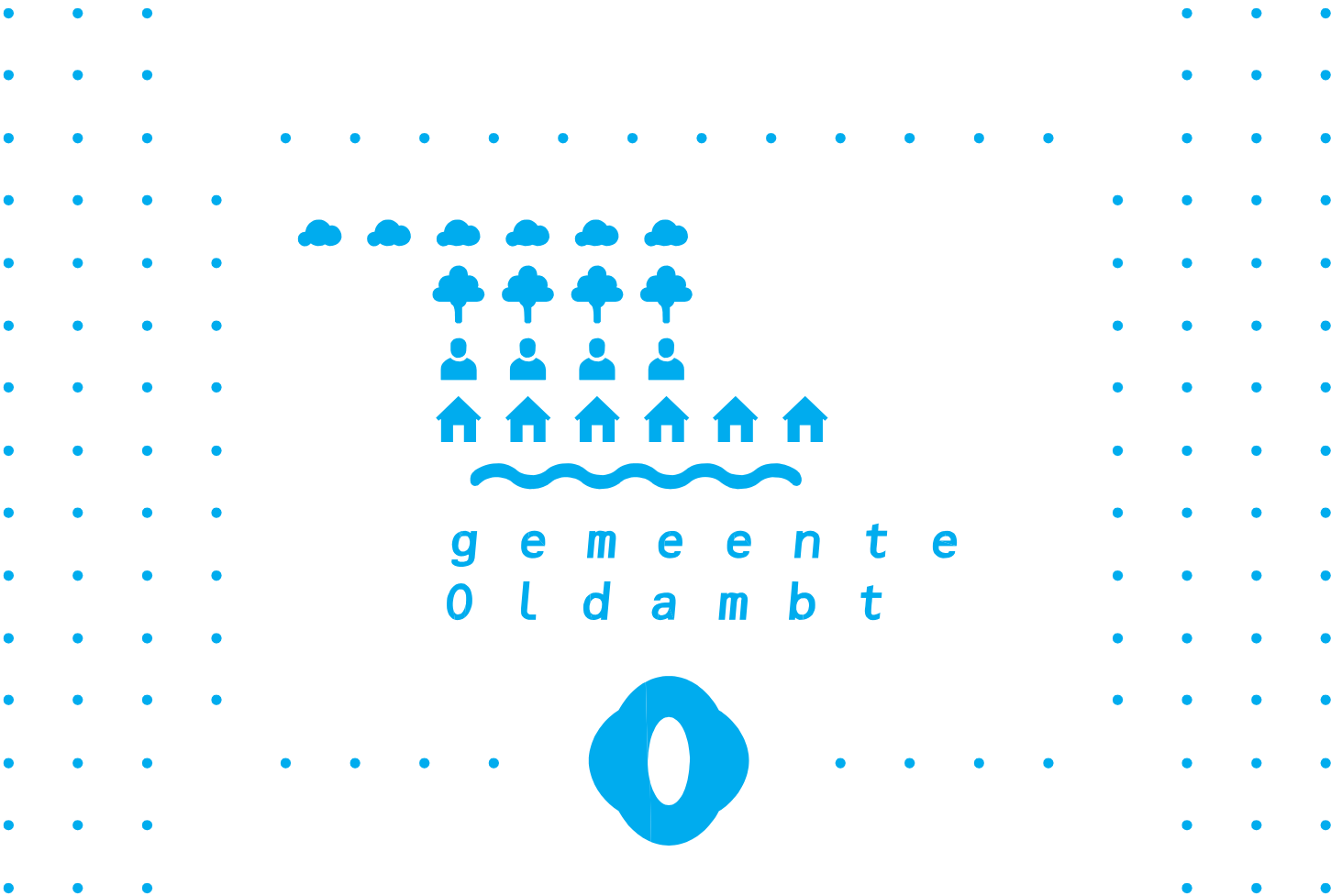
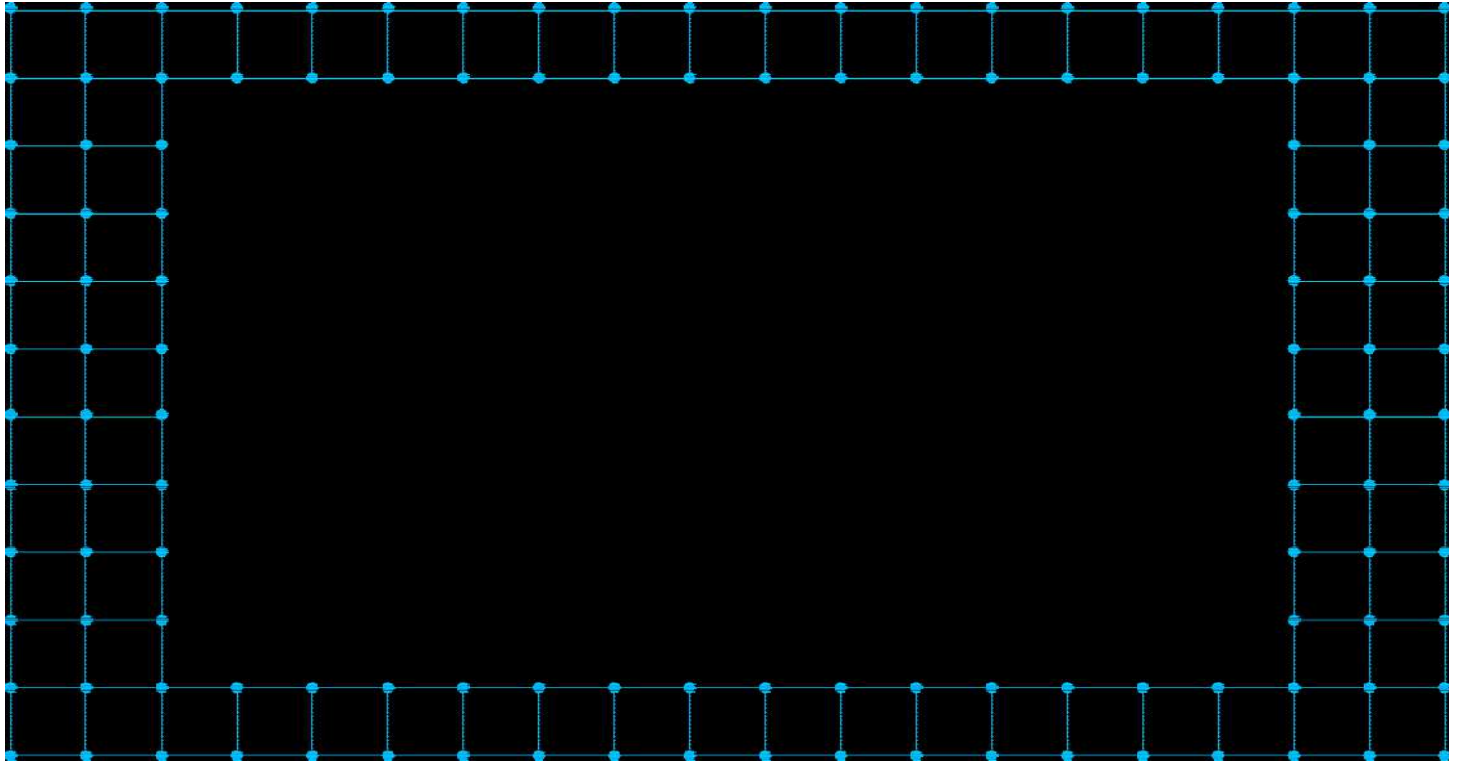




Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Algemeen	4
3. Saldo 1^e BBR 2016	5
3.1 Analyse van het resultaat	5
3.2 Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat	5
4. Toelichting per programma	6
<i>Programma 1: Burger en bestuur</i>	6
<i>Programma 2: Openbare orde en veiligheid</i>	6
<i>Programma 3: Ruimte en Economie</i>	6
<i>Programma 4: Vergunningen en handhaving</i>	7
<i>Programma 5: Beheer en Realisatie</i>	7
<i>Programma 6: Onderwijs, sport en cultuur</i>	8
<i>Programma 7: Zorg</i>	9
<i>Programma 8: Werk en Inkomen</i>	9
<i>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</i>	10
5. Stelposten	11
6. Meerjarenperspectief	12
7. Begrotingsmutaties per programma	13
8. Voorstel	15
9. Bijlage	16

1. Inleiding

De 1^e Besluitvormende Bestuursrapportage (1^e BBR) geeft inzicht in de belangrijkste afwijkingen en informatie over afwijkingen van de in de programmabegroting 2016 vastgelegde doelen en de daarbij behorende financiële kaders.

Deze BBR is een planningsinstrument voor u. Via de programmabegroting heeft u kaders afgegeven voor wat betreft de prioritering van de activiteiten die wij uitvoeren en voor wat betreft de intensiteit waarmee dat moet gebeuren. Voor dit laatste beschikt u over het budgetrecht: u bepaalt hoeveel geld (de intensiteit) wij mogen aanwenden voor de uitvoering van de activiteiten. In deze rapportage zullen wij u gemotiveerde voorstellen doen om van die kaderstelling af te wijken. Het gaat hier dus nadrukkelijk niet om wijzigingen in de inhoudelijke kaderstellingen (de W-vraag 'wat gaan wij daarvoor doen'). Dergelijke wijzigingsvoorstellen zullen wij u afzonderlijk doen.

Met het lezen van het nu voorliggende boekwerk is het mogelijk kennis te kunnen nemen van de hoofdlijnen en de belangrijkste ontwikkelingen.

2. Algemeen

De begroting voor het lopende jaar (2016) is medio vorig jaar (2015) opgesteld. In november 2015 heeft de raad de begroting vastgesteld.

Deze hele procedure heeft onvermijdelijk tot gevolg dat de gegevens, hoeveelheden en cijfers bij het begin van het dienstjaar al 3 tot 7 maanden oud zijn. Middels de 1^e en 2^e BBR wordt de organisatie de mogelijkheid geboden om daar waar dat nodig is de begroting bij te stellen naar de op dat moment actuele verwachtingen. Verder worden de 1^e en 2^e BBR gebruikt om overige besluiten in de begroting te verwerken. De 1e BBR is gebaseerd op de periode tot en met medio april 2016.

Aanpassingen van begrotingscijfers vinden plaats op basis van al geconstateerde afwijkingen, lopende offerte aanvragen, aanbestedingen of genomen besluiten door zowel het college als de raad.

Bijstellingen in financiële zin hebben ten doel om zo nauwkeurig mogelijk de totale uitgaven en inkomsten van de gemeente te begroten. Het belang hiervan is om op die manier zicht te blijven houden op de financiële koers van de gemeente en om een actuele stand te hebben van de beschikbare financiële ruimte zowel voor het lopende begrotingsjaar als voor het meerjarenperspectief.

Op deze manier kunnen er door de raad en het college besluiten worden genomen in de afweging tussen de vele wensen en de beperkte financiële middelen.

In de huidige budgetcyclus is de keuze gemaakt om naar aanleiding van de 1^e en 2^e BBR een begrotingswijziging te maken.

3. Saldo 1^e BBR 2016

De in november 2015 door de raad vastgestelde begroting sloot met een saldo van € 0. Dit is het gevolg van het besluit om het bedrag wat over was (€ 297.994) te reserveren voor eventuele kosten die voortvloeien uit de takendiscussie. Gedurende het begrotingsjaar wordt het verwachte saldo 2 keer geactualiseerd, namelijk bij de 1^e en 2^e BBR.

Het saldo van alle mutaties uit de nu voorliggende 1^e BBR is € 20.885 positief.

Dit is als volgt te specificeren:

Saldo primitieve begroting 2016	€	0
Saldo 1 ^e BBR 2016	€	20.885
Saldo begroting 2016 inclusief 1 ^e BBR	€	<u>20.885</u>

Het genoemde saldo wordt gestort in de reserve "incidentele tekorten". Dit zorgt er voor dat de begroting uiteindelijk weer sluit op € 0 en in evenwicht is.

Onvoorzien rest na 1^e BBR € 172.120.

3.1 Analyse van het resultaat

De belangrijkste voor- en nadelige afwijkingen (> € 100.000) die dit saldo veroorzaken zijn:

- Onderwijshuisvesting: € 102.000 nadelig
In het kader van de wettelijke taak van de gemeente, de zorg voor onderwijshuisvesting, zijn een aantal aanvragen binnengekomen die in totaal € 102.000 hoger zijn dan het hiervoor gereserveerde budget.
- WVG / WMO: € 100.000 voordelig
De kosten voor woon- en vervoersvoorzieningen vallen dit jaar € 100.000 lager uit dan de raming. Hiervan wordt € 50.000 veroorzaakt door BTW teruggave op deze post en € 50.000 door feitelijk lagere kosten. Dit veroorzaakt een totaal voordeel van € 100.000.
- Bijzondere bijstand: € 170.000 nadelig
De uitgaven bijzondere bijstand lopen op door de fors hogere kosten van bewindvoering.
- Rijksbijdrage BUIG uitkering: € 178.000 voordelig
De meest actuele (voorlopige) beschikking voor de BUIG uitkering van het rijk geeft aan dat het te ontvangen bedrag € 178.000 hoger is dan geraamd.

3.2 Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

Naast al de mutaties die doorwerken in het resultaat zijn er ook veel, soms forse, mutaties verwerkt die in het totaal van het boekwerk budgettair neutraal zijn. De reden hiervoor is omdat zaken direct zijn verrekend met reserves of dat er direct inkomsten tegenover staan. Al deze mutaties zijn in de betreffende programma's wel toegelicht maar hebben geen effect op het uiteindelijke resultaat van de 1^e BBR.

In het onderdeel Toelichting per programma op de volgende pagina's worden naast de hiervoor genoemde afwijkingen ook de afwijkingen kleiner dan € 100.000 toegelicht. Per saldo zorgen alle voor- en nadelen voor het hiervoor genoemde resultaat.

4. Toelichting per programma

Algemeen

Binnen de programma's zijn (soms forse) mutaties doorgevoerd die op het totaal van de begroting budgettair neutraal zijn maar per programma voor- of nadelen veroorzaken. Per programma zijn waar van toepassing eerst de mutaties opgenomen die een budgettair effect veroorzaken en aansluitend de mutaties die op het totaal van de begroting neutraal zijn.

Programma 1: Burger en bestuur - Nadeel € 20.000

Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

De volgende mutatie(s) is/zijn in het totaal van de begroting budgettair neutraal maar hebben in dit programma wel een voor- of nadelig effect:

- Verkiezingen en referenda: € 33.000 nadelig
Dit betreft een aanpassing van deze post als gevolg van het te organiseren van het Oekraïne referendum. Vanuit het rijk worden deze kosten vergoed via de algemene uitkering in het programma algemene dekkingsmiddelen.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Programma 2: Openbare orde en veiligheid – nadeel € 19.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- Stadswachten: € 19.000 nadelig
De kosten voor de stadswachten en het begeleiden van de HTV-stagiaires van het Alfa college zijn, in de overgangsfase naar de situatie dat de gemeente een erkend leerbedrijf is, hoger dan het beschikbare budget. Om die reden moet het budget met € 20.000 worden verhoogd.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Programma 3: Ruimte en Economie – nadeel € 19.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- Aanpassen dividend Enexis: € 68.000 voordelig
De winstuitkering over 2015 valt hoger uit dan is geraamd.
- Projecten economie en ecologie en eindeloze horizon: € 15.000 nadelig
Het college heeft in 2015 besloten deel te nemen aan een 2 tal projecten. Het gaat om het project economie en ecologie en het project eindeloze horizon. Middels deze mutatie wordt dit in de begroting gebracht.

Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

De volgende mutatie(s) is/zijn in het totaal van de begroting budgettair neutraal maar hebben in dit programma wel een voor- of nadelig effect:

- Realiseren stelpost beperken accommodaties: € 66.000 nadelig
In de begroting zijn op diverse plaatsen lagere lasten ingeboekt als gevolg van het project beperken kosten accommodaties. In de begroting was hier al een stelpost voor opgenomen die hier wordt afgeboekt. Dit zorgt hier voor een nadeel maar op andere plekken in de begroting voor hetzelfde voordeel.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Programma 4: Vergunningen en handhaving – nadelig € 20.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- Bouw- en woningtoezicht: € 20.000 nadelig
Voor het toezicht op de bouw van het ziekenhuis wordt extra mankracht en specialisme ingehuurd.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Programma 5: Beheer en Realisatie – nadeel € 255.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- Onderhoud sportvelden: € 20.000 nadelig
Noodzakelijk onderhoud aan de drainage van het sportveld van WVV zorgt voor een nadeel op deze post van €20.000.

Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

De volgende mutatie(s) is/zijn in het totaal van de begroting budgettair neutraal maar hebben in dit programma wel een voor- of nadelig effect:

- Doorgeschoven projecten uit 2015: € 157.000 nadelig
In de jaarrekening 2015 is het project komgrenzen Oostwold en Finsterwolde en het project baggeren Beersterdiep doorgeschoven naar 2016. Dat wordt hier in de begroting gebracht. Deze kosten worden gedekt ten laste van de reserve doorgeschoven projecten op het programma Algemene dekkingsmiddelen.
- Diverse kleinere posten : € 61.000 nadelig
Diverse verschuivingen zorgen op deze post voor een nadeel van € 61.000. Dit bedrag wordt in andere programma's positief gecorrigeerd maar is per saldo neutraal in de begroting.
- Teerhoudend asfalt: € 200.000 neutraal binnen dit programma
Er zijn kosten gemaakt voor het afvoeren van teerhoudend asfalt, dit wordt binnen dit programma gedekt vanuit de reserve onderhoud wegen.

Mutaties in de investeringskredieten

In deze BBR zijn een aantal kredieten opgenomen waar inmiddels een collegebesluit van is genomen of kredieten welke zijn gemuteerd. In alle gevallen gaat het om investeringen waarvan de dekking al is geaccordeerd danwel binnen de financiële bevoegdheden van het college vallen, maar het krediet nog niet is geopend, een herverdeling, uitsplitsing of een verschuiving heeft plaatsgevonden.

- Vervanging openbare verlichting St. Vitusholt: € 160.000
Aan de openbare verlichting aan het St. Vitusholt in Winschoten zijn dermate grote gebreken geconstateerd, dat de installatie op korte termijn vervangen dient te worden. De verlichting stamt uit 1961 en is technisch versleten. Het voornemen was om de vervanging mee te nemen in het nieuwe "Omgevingsplan" en de financiering in de begroting 2017. Gezien de onveilige situatie is eerdere vervanging noodzakelijk en dit onderdeel naar voren gehaald. De lasten van de investering wordt gedekt uit de post structureel onvoorzien.
- Rondweg Beerta: € -/- 50.000
- Aanvullende maatregelen GVVP Beerta: € 50.000
Het doortrekken van de C.G. Wiegersweg (Rondweg Beerta) is inmiddels gereed. Van het krediet resteert nog € 50.000.
Het Gemeentelijk Verkeer en Vervoer Plan toont aan dat er in Beerta nog aanvullende verkeerskundige maatregelen nodig zijn. Ook zijn er nog een aantal lopende verkeerskundige zaken die nog afgerond moeten worden naar aanleiding van de reconstructie van het Vredesplein. Met Dorpsbelangen zijn daar nu gesprekken over gaande. Voor deze

maatregelen is momenteel geen budget aanwezig. Voorgesteld wordt om het restant investeringsbedrag van de Rondweg hiervoor in te zetten.

- Verduurzaming en klimaatverbetering zwembad De Watertoren: € 141.382
De luchtbehandeling in zwembad De Watertoren voldoet niet aan de huidige wet- en regelgeving. Ook wordt er regelmatig geklaagd over het klimaat in het zwembad. Er wordt daarom, naast het aanbrengen van energie besparende maatregelen, een zogenaamde Ba-Opt regelinstallatie (luchtbehandelingskasten) geïnstalleerd wat leidt tot klimaatverbetering in het zwembad. De energie besparende maatregelen worden gedekt uit het krediet Duurzaamheidsprojecten. De meerkosten van de Ba-Opt installatie bedragen € 141.382. De lasten van deze investering wordt gedekt uit de post structureel onvoorzien.
- Aanschaf bedrijfsauto's buitendienst: € 21.500
- Vervanging bedrijfsauto facilitaire dienst: € 17.500
Tegelijkertijd met de aanschaf van de bedrijfsauto's van de buitendienst is er ook een dienstauto voor de facilitaire dienst aangeschaft. Voorheen werd deze auto geleased. Per saldo levert de aanschaf van een eigen dienstauto een kleine besparing op. Een deel van de inruilwaarde van de oude auto's van de buitendienst maakt onderdeel uit van de dekking van het krediet Aanschaf bedrijfsauto's buitendienst. Bovenstaande was nog niet administratief opgenomen.
- Investeringskredieten riolering
In het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Oldambt 2012-2015 (vGRP) en de opvolger hiervan het Afvalwaterplan 2016-2020 is een meerjarenplanning opgenomen voor de rioolinvesteringen. Als gevolg van ontwikkelingen en prioritering vinden in de rioleringskredieten de volgende mutaties plaats:

Afgeraamd worden de volgende kredieten i.v.m. prioritering of gereed zijn:

Vervanging riolering Niesoordlaan Midwolda	€ -/-	780.000
Vervanging riolering Burg. Dijkhuisstraat Midwolda	€ -/-	30.000
Vervanging riolering o.b.v. inspecties 2016	€ -/-	25.000

Nieuwe / bijgestelde kredieten:

Vervanging riolering Laan 1509 Scheemda	€	100.000
Vervanging riolering Poststraat Scheemda	€	25.000
Vervanging riolering Hoofdweg Nieuwolda	€	60.000
Vervanging riolering Schönfeldsingel Winschoten	€	650.000
	€	<u>0</u>

Mutaties in de reserves

- Bestemmingsreserve onderhoud wegen: € 200.000
Onttrekking i.v.m. de kosten van teerhoudend afval en wegwerken achterstallig onderhoud.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Programma 6: Onderwijs, sport en cultuur – nadeel € 347.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- Onderwijshuisvesting: € 102.000 nadelig

In het kader van de wettelijke taak van de gemeente, de zorg voor onderwijshuisvesting, zijn een aantal aanvragen binnengekomen die in totaal € 102.000 hoger zijn dan het hiervoor gereserveerde budget.

Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

De volgende mutatie(s) is/zijn in het totaal van de begroting budgettair neutraal maar hebben in dit programma wel een voor- of nadelig effect:

- Diverse doorgeschoven projecten vanuit 2015: € 253.000 nadelig
Vanuit de jaarrekening 2015 zijn een aantal projecten doorgeschoven naar 2016. Deze worden nu weer in de begroting gebracht. Het gaat om de combinatie functionaris sport, de combinatie functionaris cultuur en de gezond in de stad middelen. Dit bedrag wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve doorgeschoven projecten in programma algemene dekkingsmiddelen.

Mutaties in de reserves

- Reserve schoolgebouwen: € 300.000
I.v.m. het toekennen van een aantal onderwijshuisvesting aanvragen wordt hier een onttrekking uit de reserve gedaan van dit bedrag.
- Bestemmingsreserve evenementen: € 200.000
Omdat naar aanleiding van het raadsbesluit over de cultuurnota de subsidies voor cultuur en evenementen weer in de begroting gebracht, dit wordt gedekt door een onttrekking uit deze reserve.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Programma 7: Zorg – voordeel € 415.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- WVG / WMO: € 100.000 voordelig
De kosten voor woon- en vervoersvoorzieningen vallen dit jaar € 100.000 lager uit dan de raming. Hiervan wordt € 50.000 veroorzaakt door BTW teruggave op deze post en € 50.000 door feitelijk lagere kosten. Dit veroorzaakt een totaal voordeel van € 100.000.

Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

De volgende mutatie(s) is/zijn in het totaal van de begroting budgettair neutraal maar hebben in dit programma wel een voor- of nadelig effect:

- WMO : € 100.000 voordelig
Van het WMO budget wordt € 100.000 overgebracht naar de post bijzondere bijstand op programma 8 ter dekking van de kosten tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten.
- Jeugd/AWBZ/ WMO : € 240.000 voordelig
De binnen de 3D begroting geraamde uitvoeringskosten worden binnen de begroting gedeeltelijk overgeboekt naar de post loonkosten en inhuur personeel derden van de betreffende afdeling. Dit veroorzaakt hier een voordeel maar met name in algemene dekkingsmiddelen een nadeel.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Programma 8: Werk en Inkomen – nadeel € 506.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- Bijzondere bijstand: € 170.000 nadelig
De uitgaven bijzondere bijstand lopen op door de fors hogere kosten van bewindvoering.
- Rijksbijdrage BUIG uitkering: € 178.000 voordelig

De meest actuele (voorlopige) beschikking voor de BUIG uitkering van het rijk geeft aan dat het te ontvangen bedrag € 178.000 hoger is dan geraamd.

Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

De volgende mutatie(s) is/zijn in het totaal van de begroting budgettair neutraal maar hebben in dit programma wel een voor- of nadelig effect:

- Participatiebudget: € 543.000 nadeel
Het budget is als gevolg van een doorgeschoven bedrag uit de jaarrekening 2015 aangepast en veroorzaakt in dit programma een nadeel. In het totaal van de BBR is het budgettair neutraal.
- Diverse administratieve correcties: € 129.000 voordelig
Diverse wijzigingen in de kostentoerekening van personeels en huisvestingskosten veroorzaken hier een voordeel maar zijn in het totaal van de BBR budgettair neutraal.
- Bijzondere bijstand: € 100.000 nadelig
Van het WMO budget (programma 7) wordt € 100.000 overgebracht naar de post bijzondere bijstand ter dekking van de kosten tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien - voordeel € 794.000

Mutaties die invloed hebben op het resultaat

De grotere of opvallende post(en) die met name deze mutatie bepalen zijn:

- BNG: € 23.000 nadelig
De dividend uitkering van de BNG over 2016 is lager dan geraamd.
- Afrekening BTW : € 35.000 voordelig
Er is nog een afrekening van de belastingdienst ontvangen over de BTW 2015. Dit veroorzaakt een voordeel van € 35.000.

Mutaties die geen invloed hebben op het resultaat

De volgende mutatie(s) is/zijn in het totaal van de begroting budgettair neutraal maar hebben in dit programma wel een voor- of nadelig effect:

- Programma dienstverlening: € 410.000 nadelig
Een aantal zaken o.a. telefonie die zijn doorgeschoven vanuit de jaarrekening 2015 worden hier weer in de begroting gebracht. Dit veroorzaakt een nadeel maar dit wordt door een onttrekking uit de hiervoor gevormde reserve weer gecompenseerd.
- Programma ontwikkelen en bezuinigen: € 314.000 nadelig
De voor 2015 geraamde kosten ad. € 282.000 voor dit programma en € 32.000 voor het project Het Nieuwe Werken zijn hier in de begroting gebracht en worden gedekt door een onttrekking uit de reserve organisatie ontwikkeling (zie hieronder)
- Diverse administratieve correcties : € 306.000 nadelig
In deze 1^e BBR zijn diverse administratieve correcties doorgevoerd en zijn de uitvoeringskosten van de 3D overgebracht naar de afdelingskostenplaatsen. Dit veroorzaakt hier een nadeel en in andere programma's een voordeel.

Mutaties in de reserves

- Reserve doorgeschoven projecten: € 1.475.000
Ter dekking van een aantal doorgeschoven projecten uit de jaarrekening 2014 en 2015 ontstaat op dit onderdeel een vrijval van € 1.475.000.
- Reserve organisatieontwikkeling: € 314.000
Voor dit project zijn een aantal posten nu in de begroting gebracht die worden gedekt ten laste van deze reserve.

Voor de nieuwe totalen van dit programma verwijzen wij u naar de samenvattende begrotingswijziging achter in dit boekwerk.

5. Stelposten

Bij het opmaken van de begroting is er voor gekozen om de financiële effecten als gevolg van genomen besluiten c.q. van lopende ontwikkelingen middels stelposten zichtbaar te maken. De reden hiervoor was dat enerzijds veel van deze zaken financieel en organisatorisch nog niet voor 100% waren uitgekristalliseerd. Anderzijds wilden wij helder en inzichtelijk maken voor welke financiële en organisatorische inspanningen onze gemeente voor 2016 en latere jaren staat. Hierna geven wij per opgenomen stelpost de stand van zaken.

De volgende stelposten zijn in de begroting 2016 opgenomen:

- Stelpost realisatie takendiscussie: € 298.000
Het begrotingsoverschot over 2016 is gereserveerd voor de eventuele kosten die voortvloeien uit de takendiscussie. Van deze post is nog geen gebruik gemaakt.
- Stelpost onderuitputting kapitaallasten: € 200.000
Dit bedrag is opgenomen als verwachte budgettaire ruimte als gevolg van het vrijvallen van kapitaallasten door het later realiseren dan verwacht van investeringen. Naar verwachting wordt dit bedrag gerealiseerd in de 2^e BBR.
- Stelpost verwachte inkomsten asielzoekers: € 200.000
Het besluitvormingsproces met betrekking tot een asielzoekerscentrum loopt.

6. Meerjarenperspectief

In de primitieve begroting is het volgende meerjarenperspectief opgenomen:

2017	€	0
2018	€	0
2019	€	0

Het resultaat in deze jaren is in de begroting opgenomen als stelpost takendiscussie.

Deze BBR heeft effect op het meerjarenperspectief als gevolg van diverse incidentele en structurele aanpassingen in die jaren.

Per saldo is de mutatie vanuit deze BBR in het bestaande meerjarenperspectief als volgt:

2017	€	245.000	positief
2018	€	1.000	positief
2019	€	1.000	positief

Dit is dan ook gelijk het actuele meerjarenperspectief.

In bovenstaand meerjarenperspectief zijn de gevolgen van de meicirculaire 2016 nog niet verwerkt.

7. Begrotingsmutaties per programma

	Primitieve begroting 2016	Mutatie 1e BBR 2016 (begr.wijz.)	Actuele begroting 2016
Programma 1 Burger en bestuur			
Lasten	6.707.460	20.276	6.727.736
Baten	860.401	0	860.401
Saldo voor bestemming	5.847.059	20.276	5.867.335
Storting in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	5.847.059	20.276	5.867.335
Programma 2 Openbare orde en veiligheid			
Lasten	2.643.210	19.340	2.662.550
Baten	11.047	0	11.047
Saldo voor bestemming	2.632.163	19.340	2.651.503
Storting in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	2.632.163	19.340	2.651.503
Programma 3 Ruimte en economie			
Lasten	7.380.424	204.869	7.585.293
Baten	1.880.150	186.328	2.066.478
Saldo voor bestemming	5.500.274	18.541	5.518.815
Storting in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	180.000	0	180.000
Saldo na resultaatbestemming	5.320.274	18.541	5.338.815
Programma 4 Vergunningen en handhaving			
Lasten	2.713.550	20.000	2.733.550
Baten	831.573	0	831.573
Saldo voor bestemming	1.881.977	20.000	1.901.977
Storting in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	1.881.977	20.000	1.901.977
Programma 5 Beheer en realisatie			
Lasten	24.898.942	464.632	25.363.574
Baten	9.946.110	4.214	9.950.324
Saldo voor bestemming	14.952.832	460.418	15.413.250
Storting in reserves	4.486	0	4.486
Onttrekkingen uit reserves	470.000	200.000	670.000
Saldo na resultaatbestemming	14.487.318	260.418	14.747.736

Programma 6 Onderwijs, sport en cultuur

Lasten	8.944.836	895.851	9.840.687
Baten	417.821	49.606	467.427
Saldo voor bestemming	8.527.015	846.245	9.373.260
Storting in reserves	1.334.694	0	1.334.694
Onttrekkingen uit reserves	1.404.393	503.747	1.908.140
Saldo na resultaatbestemming	8.457.316	342.498	8.799.814

Programma 7 Zorg

Lasten	31.849.592	-275.031	31.574.561
Baten	1.246.500	139.551	1.386.051
Saldo voor bestemming	30.603.092	-414.582	30.188.510
Storting in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	30.603.092	-414.582	30.188.510

Programma 8 Werk en inkomen

Lasten	48.315.183	536.120	48.851.303
Baten	19.523.654	29.979	19.553.633
Saldo voor bestemming	28.791.529	506.141	29.297.670
Storting in reserves	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves	0	0	0
Saldo na resultaatbestemming	28.791.529	506.141	29.297.670

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Lasten	1.826.692	1.039.394	2.866.086
Baten	98.980.150	44.055	99.024.205
Saldo voor bestemming	-97.153.458	995.339	-96.158.119
Storting in reserves	0	20.885 *	20.885
Onttrekkingen uit reserves	867.270	1.788.856	2.656.126
Saldo na resultaatbestemming	-98.020.728	-772.632	-98.793.360

Totaal programma's

Lasten	135.279.889	2.925.451	138.205.340
Baten	133.697.406	453.733	134.151.139
Saldo voor bestemming	1.582.483	2.471.718	4.054.201
Storting in reserves	1.339.180	20.885 *	1.360.065
Onttrekkingen uit reserves	2.921.663	2.492.603	5.414.266
Saldo na resultaatbestemming	0	0	0

Totaal lasten en storting in reserves	136.619.069	2.946.336	139.565.405
Totaal baten en onttrekkingen uit reserves	136.619.069	2.946.336	139.565.405

* = inclusief de voorgestelde toevoeging aan de reserve "incidentele tekorten" van € 20.885 (saldo 1e BBR 2016)

8. Voorstel

In deze bestuursrapportage hebben wij per programma wijzigingen voorgesteld. De wijzigingen zijn verwerkt in de hiervoor opgenomen begrotingswijziging en zorgen daarmee voor een wijziging in de programmatotalen.

Wij stellen u voor:

1. De 1^e BBR 2016 vast te stellen en de mutaties zoals deze zijn opgenomen bij de programma's te verwerken in een begrotingswijziging en deze samen met de gewijzigde programmatotalen vast te stellen.
2. Het begroot positief resultaat van deze BBR van € 20.885 toe te voegen aan de Reserve Incidentele Tekorten.
3. De begroting 2016 conform te wijzigen.
4. Kennis te nemen van de als bijlage opgenomen IBR (Informerende Bestuurs Rapportage)

9. Bijlage

Informerende BestuursRapportage (IBR)

De toekenning van de kleuren in de IBR zijn onder meer gebaseerd op:

- De *verwachtingen* ten aanzien van het wel of niet realiseren gedurende het jaar
- De *ontwikkeling* van de cijfers in de opeenvolgende rapportages: positieve ontwikkelingen groen; negatieve ontwikkelingen rood.

Programma 1 Burger en Bestuur

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Inhoud	Geld	Tijd
1	Een toegankelijk gemeentebestuur voor de inwoners van Oldambt.			
2	Betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij de ontwikkeling van de dorpen, wijken en buurten			
3	Goede, directe dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen, waarbij de klant centraal staat en de organisatie werkt vanuit de vraag en behoefte van de klant.			
4	Vereenvoudigde procedures en minder regels.			
4	Snelle en goede afhandeling van brieven en klachten/bezwaren.			
6	Transparantie ten aanzien van onze dienstverlening			

Wanneer zijn wij tevreden?

Volg-nr.	Indicator	Gerealiseerde waarde 2016	Afwijking
Prestatie			
•	Website 24 uur per dag 7 dagen in de week actuele informatie		
•	E-mail binnen 5 werkdagen beantwoord		
•	Telefonisch goed bereikbaar (< 30 sec)**		
•	Telefonisch direct antwoord **		
•	Bezoekers balie Publiekszaken dat binnen 15 minuten geholpen wordt. *		
•	Brieven, klachten en bezwaren tijdig afgehandeld ***		

* Groninger Gemeente Monitor

** Telefooncentrale: Bij de invoering van de nieuwe telefooncentrale hebben we de nodige opstartproblemen ervaren. Hierdoor hebben we (tijdelijk) op de norm behoorlijk moeten inleveren.

*** Corsa

Programma 2 Openbare orde & veiligheid

Wanneer zijn wij tevreden?

Gemeenschappelijke veiligheidsaanpak is het terrein waarin een groot scala aan organisaties en instellingen samenwerken. Uitgangspunt zijn 'zelfverantwoordelijke' burgers, bedrijven en instellingen, die worden ondersteund door tal van instellingen en organisaties en daaromheen zittende veiligheidsinstanties. Veel gemeentelijke prioriteiten komen overeen. En niet toevallig zijn dit voor een groot deel ook de landelijke prioriteiten. Door op deze gezamenlijke prioriteiten verregaand samen op te trekken, ontstaat een grotere effectiviteit van de aanpak. In Ommelanden Oost ligt hiervoor de structuur van de gebied gebonden politie (GGP-proces). Het GGP-proces omvat alle beleidsmatige plannen, rapportage en de bestuurlijke- en ambtelijke overleggen. Elk met hun eigen doel.

Wat hebben we bereikt?

De systematiek van informatieverstrekking is vanaf 2015 anders zijn dan voorheen. We zijn tevreden als uit de vier maandelijks door de politie aan de raad verstrekte Politierapportages blijkt dat de cijfers dalende zijn op de vijf hierboven genoemde prioriteiten. De Politierapportage geeft een breder beeld van de verschillende prioriteiten en wat daar allemaal onder valt. Tevens geeft deze rapportage de huidige stand van zaken weer, een vergelijking met twee voorgaande jaren en een prognose van het lopende jaar.

De politierapportage zal separaat aan uw raad worden voorgelegd.

Programma 3 Ruimte & economie

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Datum van realisatie of doorlopend	Inhoud	Geld	Tijd
1	Een actueel bestand aan bestemmingsplannen of beheersverordeningen en visies houden.	Doorlopend			
2	Leefbare en vitale dorpen en wijken in Oldambt en bevordering van dorps- en wijkgericht werken.	Doorlopend			
3	Kwaliteitsslag maken in bestaande woningvoorraad en -omgeving in relatie met de huidige demografische ontwikkelingen in de gemeente en regio	Doorlopend			
4	Oldambt ontwikkelen tot een aantrekkelijke bestemming voor regiobevolking en dagtoerisme.	Doorlopend			
5	Toeristische vermarkting van Oldambt voortzetten.	Doorlopend			
6	Aanpak centrum Winschoten door middel van uitvoering actieprogramma Versterking Binnenstad.	Doorlopend			
7	Kwalitatief en kwantitatief goed aanbod van bedrijventerreinen.	Doorlopend			
8	Economische ontwikkeling van de gemeente en de gemeente vermarkten als vestigingsplaats voor ondernemers met als uitgangspunt bevordering van werkgelegenheid.	Doorlopend			
9	Grensoverschrijdende samenwerking met Duitsland intensiveren.	Doorlopend			
10	Blauwestad verder ontwikkelen en vermarkten.	Doorlopend			
11	Bewust en duurzaam gebruik van de bodem.	Doorlopend			
12	Duurzaam klimaat en energiegebruik.	Doorlopend			
13	Vastgoed met voldoende maatschappelijk rendement	Doorlopend			

Wanneer zijn wij tevreden?

Volg-nr.	Indicator	Referentie-waarde 2016	Gereali-seerde waarde 2016	Afwijking
•	Opstellen structuurvisie	1		
•	Te actualiseren bestemmingsplannen (of beheersverordening)	2		
•	Ontwikkelingen gerichte bestemmingsplannen of projectbesluiten	8		
•	Planschadeverzoeken	10		
•	Nieuwbouwwoningen (vervanging)	136 *		
•	Gesloopte woningen	53		
•	Nieuw woonakkoord	1		
•	Start opstelling vervolg van het RWLP	1		
•	Vaststellen plan van aanpak slechte woningen	1		
•	Projecten erfgoedstrategie realiseren	4		
•	Vaststellen archeologienota	1		
•	Vestiging nieuwe toeristische bedrijven (per saldo surplus)	4		
•	Toename aantal toeristen op basis van de nulmeting 2011	5,0%		
•	Verkochte m² bedrijventerreinen	10.000		
•	Ondememersbijeenkomsten	12		
•	Bedrijfsbezoeken	80		
•	Duurzaam ingekochte producten realiseren	75%		
•	Gerealiseerde (pilot-)projecten duurzame energie	2		
•	Evaluatie Klimaatsbeleidsplan	1		
•	Bijeenkomsten draagvlak klimaatbeleid	2		
•	Uitvoering Project Arbeidsmarkt met Duitsland	1		
•	Verlenging rondweg Midwolda naar Gereweg**	1		
•	Afronding haalbaarheidsonderzoek FOC	1		
•	Haalbaarheidsonderzoek scholen Scheemda - Parkwijk	2		
•	Start ontwikkeling Poststraat Scheemda	1		
•	Start Wereldbazar/ SpaWorld	1		
•	Planuitvoering TRI 4	1		
•	Vaststellen herziening kadernota economie	1		
•	Start uitvoering actieprogramma Bad Nieuweschans	1		
•	Begeleiding bodemsaneringsproject v.m. Gasfabriek	1		

Volg-nr.	Indicator	Referentie-waarde 2016	Gereali-seerde waarde 2016	Afwijking
	Uitvoering van het uitvoerings- en investeringsprogramma Binnenstad Winschoten ('Versterking Binnenstad Winschoten'):			
	• - Invulling voormalig LTS	1		
	• - Herinrichting parkeerterrein Liefkensplein	1		
	• - Herinrichting gebied Stationsweg (shared space)	1		
	• - Afronding onderzoek 'Visie Venne'	1		
	• - Invulling (nieuwe) locatie weekmarkt	1		
	• - Realisatie projecten in gebied Torenstraat	2		
	• - Start procedure invulling Waterkwartier	1		

* hiervan 97 levensbestendig

** In 2016 wordt de uitvoering verder voorbereid, inclusief de nog noodzakelijke planologische procedure.

Programma 4 Vergunningen & handhaving

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Datum van realisatie of doorlopend	Inhoud	Geld	Tijd
Algemeen :					
1	Integrale uitvoering gemeentelijke en uitbestede VTH-taken	doorlopend			
2	Intensieve regie op de Omgevingsdienst Groningen (ODG) en de Veiligheidsregio Groningen (VRG)	doorlopend			
3	Zorgvuldige overdracht van Bouwbesluit toetsing naar private partijen	doorlopend			
4	Voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.1	doorlopend			
Vergunningverlening :					
4	Klantvriendelijke en snelle afhandeling van de aanvragen/meldingen	doorlopend			
5	Burgers en bedrijven proactief adviseren over energiezuinigheid tijdens vooroverleg	doorlopend			
6	100% van de aanvragen wordt in ieder geval binnen de wettelijke termijnen afgehandeld.	doorlopend			
7	Eenduidige, leesbare en handhaafbare vergunningen	doorlopend			
8	Verdere digitalisering van het vergunningenproces.	doorlopend			
9	Correcte en binnen de wettelijke termijnen genomen besluit bij zienswijzen, bezwaar en beroep	doorlopend			
Toezicht en handhaving :					
10	Het waarborgen van ruimtelijke kwaliteit en veilig bouwen.	doorlopend			
11	De tijdige preventie en repressie van potentieel gevaarlijke of onwenselijke situaties.	doorlopend			
12	Een vlotte en klantvriendelijke afhandeling van meldingen en klachten	doorlopend			
13	Een slagvaardig en flexibel handhavingsbeleid	doorlopend			
14	Grotere efficiency en effectiviteit van het handhavingsproces.	doorlopend			
15	In 2016 is het percentage burgers en bedrijven dat de geldende regels, na de eerste controle spontaan naleeft met 10% verbeterd in vergelijking tot 2010.	doorlopend			
16	In 2016 is het percentage burgers en bedrijven dat de geldende regels, na de eerste hercontrole naleeft met 10% verbeterd in vergelijking met 2010.	doorlopend			
17	In 2016 is het aantal handhavingsverzoeken, meldingen en klachten met 10% verminderd.	doorlopend			

Volg-nr.	Indicator	Referentie-waarde 2016	Gereali-seerde waarde	Afwijking
Vergunningen				
●	Aanvragen beschikkingen omgevingsvergunning	415	141	
●	Onderdeel bouw/RO	230	95 ²	
●	Onderdeel milieu	22	5	
●	Onderdeel kap	160	39	
●	Onderdeel monumenten	3	3	
●	Vergunningen bijzondere wetten	240	37 ¹	
●	Vergunningen APV	420	120	
Meldingen				
●	Sloop	270	77	
●	Activiteitenbesluitbesluit	50	25	
●	Zienswijzen, bezwaar en beroep	17	4	
Indicator toezicht en handhaving				
●	Te controleren omgevingsvergunningen bouw/RO	225	91 ²	
●	Te controleren vergunningsvrije bouwprojecten	90	28	
●	Te controleren slooppjecten	280	87	
●	Te controleren milieu-inrichtingen	243	57	
●	Uitgevoerde gebiedsgerichte signaleringsrondes	400	80	
●	Handhaving, bezwaar en beroep	165	52	

¹ Het aantal vergunningen/ontheffingen bijzondere wetgeving lijkt af te wijken van de planning, dit houdt echter verband met seizoensgebonden activiteiten zoals evenementen.

² De inwerkingtreding van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen is een jaar uitgesteld naar 2017. Echter, pas in 2018 zal de eerste fase van private toetsing ook daadwerkelijk plaatsvinden.

Programma 5 Beheer & realisatie

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Datum van realisatie of doorlopend	Inhoud	Geld	Tijd
1	Een goede en veilige, maar vooral ook beheerbare openbare ruimte voor iedereen die er gebruik van maakt. Met voldoende aandacht voor alle facetten van dit gebruik: wonen, werken, verblijven, recreëren en vervoeren. De belangrijkste ambities zijn hierbij:	doorlopend			
2	Aanpak openbare ruimte binnenstad Winschoten conform programma Versterking Binnenstad Winschoten. In het kader van het actieprogramma vindt aankleding van de binnenstad plaats met Bloemenbaskets in Langestraat en Torenstraa, inclusief onderhoud en vervanging, worden deel reparaties op de stadvloer uitgevoerd en onderhouden op A niveau.	doorlopend			
3	Verbeteren van de waterkwaliteit en het vergroten van de beleving van oppervlaktewater.	doorlopend			
4	Het op diepte brengen van de (recreatieve) vaarwegen conform vastgesteld Baggerplan.	doorlopend			
5	Het zoveel mogelijk onzichtbaar houden van het grond- en afvalwater.	doorlopend			
6	Op een goede manier omgaan met hemelwater, waarbij gewerkt wordt volgens het principe van vasthouden, bergen en afvoeren.	doorlopend			
7	Het verhogen van de kwaliteit van de wegen volgens CROW-normering.	doorlopend			
8	In stand houden en ontwikkelen van een kansrijke en duurzame boomstructuur, aansluitend bij de ontstaansgeschiedenis en identiteit van het landschap.	doorlopend			
9	In stand houden en ontwikkelen van een groenstructuur waarin aspecten als duurzame en kansrijke ontwikkeling, maar ook o.a. herkenbaarheid, diversiteit en aantrekkelijkheid een rol spelen. Beide punten met betrekking tot groen zijn een uitwerking van het vastgestelde beheersprogramma.	doorlopend			
10	Het verbeteren van de openbare verlichting, waarbij veiligheid, leefbaarheid, energiezuinigheid en klimaat een voornamelijk rol spelen. Als punt van actie is in het programma versterking binnenstad het belichten van de stad Winschoten opgenomen. Daarvoor is een Masterplan Verlichting opgesteld waaruit elementen gehaald kunnen worden die passen bij de ver- en belichting van de binnenstad. Dit heeft de hoogste prioriteit. Het Masterplan is tevens van toepassing op de hele gemeente, op basis waarvan vervanging zal plaatsvinden door energiezuinige armaturen.	doorlopend			

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Datum van realisatie of doorlopend	Inhoud	Geld	Tijd
11	De inzameling van afval wordt geëvalueerd. Zo nodig vindt aanpassing plaats.	doorlopend			
12	Ten aanzien van verdere verbetering van de subjectieve en objectieve verkeersveiligheid moeten keuzes gemaakt worden. De uitvoering van het GVVP wordt geëvalueerd en geactualiseerd.	doorlopend			
13	Ten aanzien van gebouwen worden nadere keuzes gemaakt over het niveau van onderhoud.	doorlopend			

Wanneer zijn wij tevreden?

Volg-nr.	Indicator	Referentie-waarde 2016	Gerealiseerde waarde	Afwijking
Effect				
•	Energiebesparing van 10% op het gebied van de openbare verlichting in de jaren 2012-2021	4,0%	10,0%	
	Kwaliteit alle wegen eind 2018 min. Onderhoudsniveau B conform CROW-norm (= 5,5):			
•	- Asfalt	>4,91	n.n.b.	
•	- Elementen	>4,90	n.n.b.	
Prestatie				
•	Baggeren vaarwegen, belevingswater en waterbergingen is conform baggerplan uitgevoerd voor jaarschijf 2016	1	1	
•	Bomenlijst en boomstructuurkaart zijn vastgesteld*	1	-	
•	Maatregelen en investeringen riolering zijn uitgevoerd conform verbeterd Het Afvalwaterplan Groningen Oost voor jaarschijf 2016	1	1	
•	Onderhoud bestaande gazons/bomen/beplanting op niveau	C	C	
•	Onderhoud groen rotondes d.m.v. bedrijvenparticipatie op niveau	B	B	
•	Onderhoud groen begraafplaatsen op niveau	B	B	
•	Onderhoud Rosarium op niveau	A	A	
•	Onderhoud binnenstad Winschoten	A	A	

* Wordt niet meer uitgevoerd

Programma 6 Onderwijs, sport & cultuur

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Datum van realisatie of doorlopend	Inhoud	Geld	Tijd
1	Schoolgebouwen voldoen aan wettelijke eisen.	doorlopend			
2	De leegstand van schoolgebouwen is beperkt.	doorlopend			
3	Leerlingen die dat nodig hebben, krijgen vervoer naar school	doorlopend			
4	Leerplichtige leerlingen gaan naar school	doorlopend			
5	Schoolverlaters behalen een startkwalificatie	doorlopend			
6	Inwoners en bezoekers kunnen naar tevredenheid gebruik maken van voorzieningen voor onderwijs, sport en cultuur	doorlopend			

Wanneer zijn wij tevreden?

Volg-nr.	Indicator	Referentie-waarde 2016	Gereali-seerde waarde	Afwijking
•	Leners bibliotheek	9.000	*	
•	Uitleningen bibliotheek	375.000	*	
•	Gesubsidieerde instellingen voor muziek, zang, toneel en dans	18	18	
•	Musea	2	2	
•	Zwembaden, sporthallen, sportzalen, gymzalen, sportparken en ijsbanen	47	47	

* dit is een jaarcijfer

Programma 7 Zorg

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Datum van realisatie of doorlopend	Inhoud	Geld	Tijd
1	Peuterspeelzalen, instellingen voor kinderopvang en gastouders voldoen aan wettelijke eisen.	doorlopend			
2	Ouderen en mensen met een beperking blijven zo lang mogelijk actief en zelfstandig in hun leefomgeving.	doorlopend			
3	Het bieden van informatie, hulpmiddelen en ondersteuning zodat jongeren en volwassenen met fysieke of psychische problemen zo gezond en zelfstandig mogelijk kunnen functioneren.	doorlopend			
4	Het motiveren en ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers zodat ze hun activiteiten naar tevredenheid kunnen uitvoeren.	doorlopend			
5	Hier bieden van ondersteuning en voorzieningen in wijken en dorpen naar tevredenheid van de inwoners.	doorlopend			
6	Verdere ontwikkeling van de sociale teams naar preventieve zorg	doorlopend			
7	De door het Rijk gedecentraliseerde taken worden uitgevoerd op basis van het regionaal transitie arrangement en het Ommelander Samenwerkingsmodel.	doorlopend			
8	Meer regie naar dorpen en wijken, afgestemd met de uitkomsten van de takendiscussie	doorlopend			
9	We gaan de werkvelden zorg, welzijn en werk & inkomen onderling verbinden, zodat er (daar waar nodig en gewenst) een integrale aanpak wordt gerealiseerd.	doorlopend			

Wanneer zijn wij tevreden?

Volg-nr.	Indicator	Referentie-waarde 2016	Gereali-seerde waarde	Afwijking
•	Peuterspeelzalen	12	13	
•	Locaties kinderdagverblijf	20	20	
•	Locaties buitenschoolse opvang	15	14	
•	Erkende locaties gastouderbureau binnen Oldambt	2	2	
•	Erkende locaties gastouderbureau buiten Oldambt	21	21	
•	Erkende locaties gastouderopvang binnen Oldambt	85	71	
•	Bemiddelingen vrijwilligerswerk (per jaar)	100	*	
•	Cliënten huishoudelijke verzorging in natura (per 1 januari)	1.200	1.237	

* opgevraagde gegevens zijn nog niet aangeleverd

Programma 8 Werk & Inkomen

Volg-nr.	Wat willen we bereiken?	Datum van realisatie of doorlopend	Inhoud	Geld	Tijd
1	Uitkeringsgerechtigden in staat stellen en stimuleren zelf in hun onderhoud te voorzien door regulier werk, dan wel ondersteuning bieden bij het vinden van een opleiding of cursus, een werkervaringsplaats, een stage of vrijwilligerswerk.	doorlopend			
2	Uitkeringsgerechtigden worden gestimuleerd om actief mee te doen in de samenleving. Iedereen doet (naar vermogen) iets voor zijn uitkering.	doorlopend			
3	Bevorderen participatie en verhogen van de participatiegraad van de Wwb-ers, loaws-ers en loaz-ers, alsmede het bevorderen van zelfstandig ondernemerschap.	doorlopend			
4	Het (tijdelijk) verstrekken van uitkeringen om te voorzien in de noodzakelijke kosten van levensonderhoud en het ondersteunen van zelfstandige ondernemers met een minimum inkomen.	doorlopend			
5	Financiële ondersteuning bieden aan mensen met een minimum inkomen door het verstrekken van bijzondere bijstand voor bijzondere noodzakelijke kosten en het verstrekken van de individuele inkomenstoelage en studietoelage.	doorlopend			
6	Tegemoetkomingen bieden uit gemeentelijke minimaregelingen om deelname aan het maatschappelijk verkeer (participatie in de samenleving) in stand te houden en te bevorderen.	doorlopend			
7	Specifiek aandacht en ondersteuning bieden aan de situatie van kinderen die opgroeien in arme gezinnen.	doorlopend			
8	Toeleiding van burgers met problematische schulden naar de (schuld) hulpverlening.	doorlopend			
9	Realiseren en in stand houden van een kwalitatief hoogwaardig educatief aanbod voor volwassenen, zodat verschillende doelgroepen (met name werkzoekenden en inburgeraars) onderwijs kunnen volgen, gericht op alfabetisering en op toeleiding naar werk.	doorlopend			

Wanneer zijn wij tevreden?

Volg-nr.	Indicator	Referentie-waarde 2016	Gereali-seerde waarde	Afwijking
•	Uitstroom uit de bijstand naar werk	225	29	
•	Aanvragen levensonderhoud Participatiewet	950	192	
•	Aanvragen bijzondere bijstand	550	189	
•	Aanvragen participatiefonds	1.050	216	
•	Aanvragen inkomenstoelage	425	239	
•	Aanvragen studietoelage	10	3	
•	Burgers in budgetbeheer	444	299	
•	Schuldsaneringstrajecten	145	58	
•	Inburgeraars	15	6	
•	Deelnemers aan educatie-trajecten	200	*	

* betreft een jaarcijfer